

Przedmiotowy System Oceniania z Chemii

w ZSE im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie

Wykaz aktów prawnych i dokumentów

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. 2018.0.1457)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467)
- Rozporządzenie MEN z 22 lutego 2019 r. w sprawie szczególnych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 373)
- Program nauczania chemii " To jest chemia" w czteroletnim liceum ogólnokształcącym i pięcioletnim technikum. Zakres podstawowy
- Statut Zespołu Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie
- Program wychowawczy szkoły

I. Założenia ogólne

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

II. Ocenianie ma na celu:

- bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce,
- pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań,
- uświadamianie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie,
- wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny,
- ukierunkowanie samodzielnej pracy ucznia,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej nauczyciela,
- podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie stopnia opanowania przez ucznia materiału przewidzianego programem nauczania w stosunku do standardów egzaminacyjnych.

III. Ocenianie przedmiotowe obejmuje:

- 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- 2) ocenianie bieżące i ustalanie śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych według skali i w formach przyjętych w Zespole,
- 3) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych,
- 4) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych,
- 5) ustalanie warunków i trybu uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych

z zajęć edukacyjnych,

6) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (opiekunom prawnym) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

IV. Przedmiot, zasady i kryteria oceniania:

1. Przedmiotem oceniania ucznia jest:

- 1) wiedza przedmiotowa objęta programami nauczania, uwzględniająca obowiązujące podstawy programowe,
- 2) umiejętność rozwiązywania zadań i problemów,
- 3) umiejętność uzasadniania, argumentowania, przekonywania,
- 4) umiejętność komunikowania swoich sądów, rozwiązań i przekonań,
- 5) aktywność na zajęciach edukacyjnych,
- 6) przygotowanie do samokształcenia,
- 7) umiejętność pracy w zespole,
- 8) umiejętność rozwiązywania konfliktów, sytuacji trudnych i problemowych,
- 9) kreatywność, pomysłowość, zmysł organizacyjny
- 10) samokontrola,
- 11) wytwory pracy ucznia (referaty, prezentacje, projekty, pomoce do zajęć edukacyjnych, prowadzenie zeszytu i dokumentacji),
- 12) udział w konkursach, turniejach i olimpiadach.

2. Oceny bieżące (częstkowe) oraz śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne ustala się w stopniach według skali 6-stopniowej, stosując następujące skróty:

- 1) stopień celujący – cel (6)
- 2) stopień bardzo dobry – bdb (5)
- 3) stopień dobry – db (4)
- 4) stopień dostateczny – dst (3)
- 5) stopień dopuszczający – dop (2)
- 6) stopień niedostateczny – ndst (1)

3. Przy ocenach bieżących (częstkowych) dopuszcza się stosowanie znaków „+”, „-”.

4. Nauczyciel jest zobowiązany do systematycznego i bieżącego oceniania wiedzy i umiejętności ucznia.

5. Stopnie wpisuje się do e-dziennika opisując kolumny kategorią ocen (np. sprawdzian, kartkówka) oraz informacją o zakresie materiału, którego ocena dotyczy.

6. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).

7. Sposoby informowania uczniów i rodziców o osiągnięciach, postępach, zagrożeniach określa Statut ZSE

8. W ocenianiu stosuje się następujące ogólne kryteria ocen częściowych i klasyfikacyjnych:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- biegle posługuje się fachową terminologią, nomenklaturą związków, zapisuje wzory związków oraz równania reakcji chemicznych
- umiejętnie stosuje wiedzę z innych przedmiotów do rozwiązywania zadań i problemów,
- samodzielnie rozwija własne uzdolnienia,
- opanował w 100% wiedzę i umiejętności objęte programem nauczania lub wykraczające poza program nauczania,
- wykazuje szczególną aktywność na zajęciach,
- samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe, proponuje rozwiązania nietypowe,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy,
- reprezentuje szkołę w konkursach przedmiotowych uzyskując tytuł laureata i finalisty,
- terminowo realizuje zadania.

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- całkowicie opanował materiał nauczania w stopniu bardzo dobrym (wiadomości i umiejętności),
- sprawnie operuje fachową terminologią, nomenklaturą związków, zapisuje wzory związków oraz równania reakcji chemicznych
- wykazuje się wiedzą i umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań, problemów teoretycznych i praktycznych, nietypowych, o znacznym stopniu trudności,
- posiada umiejętność dokonywania i uzasadniania uogólnień,
- charakteryzuje się sumiennością, samodyscypliną,
- samodzielnie rozwiązuje zadania na podstawie otrzymanych dyspozycji,
- jest aktywny na zajęciach,
- potrafi samodzielnie formułować wnioski,
- terminowo realizuje zadania.

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności objęte programem nauczania w stopniu dobrym,
- stosuje podstawowe pojęcia , operuje fachową terminologią, nomenklaturą związków, zapisuje wzory związków oraz równania reakcji chemicznych (niezbyt skomplikowane, typowe)
- poprawnie stosuje wiadomości i samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne,
- raczej aktywnie uczestniczy w zajęciach.
- terminowo realizuje zadania.

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania na poziomie podstawowym,
- stosuje niektóre pojęcia zawodowe, potrafi nazwać proste związki, zapisuje wzory niezbyt skomplikowanych związków oraz proste równania reakcji chemicznych
- rozwiązuje tylko typowe, proste zadania teoretyczne i praktyczne,
- nie potrafi interpretować wyników (wyciągać wniosków),

- redaguje dokumenty, popełniając błędy,
- niezbyt aktywnie uczestniczy w zajęciach

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował niezbędne wiadomości i umiejętności,
- rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- stosuje proste pojęcia fachowe, nazywa proste związki, zapisuje wzory prostych związków oraz proste równania reakcji chemicznych
- sporządza dokumenty z licznymi błędami,
- nie potrafi samodzielnie interpretować uzyskanych wyników,
- stosuje zasady bhp na stanowisku pracy,
- nie jest aktywny na zajęciach.

Stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności, co uniemożliwia mu kontynuowanie nauki,
- nie potrafi nazwać prostych związków, zapisać wzorów prostych związków oraz prostych równań reakcji chemicznych
- nie przestrzega regulaminu pracowni,
- nie przestrzega przepisów bhp na stanowisku pracy,
- nie potrafi rozwiązywać zadań nawet o niewielkim stopniu trudności, nie potrafi sporządzać dokumentów,
- nieterminowo realizuje zadania.

V. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów

1. Osiągnięcia edukacyjne uczniów sprawdza się poprzez:

1) Prace pisemne:

- a) kartkówka - bieżąca kontrola wiadomości z zakresu 3 ostatnich zajęć lekcyjnych (10 - 20 minut), może być niezapowiedziana,
- b) praca klasowa, sprawdzian- podsumowujące zrealizowany dział programowy lub określony etap kształcenia, zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,

2) Odpowiedzi ustne – z zakresu 3 ostatnich zajęć lekcyjnych (poza lekcjami typowo powtórzeniowymi, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem),

3) Zadania i ćwiczenia, eksperymenty,

4) Prowadzenie zeszytu i innej dokumentacji,

5) Obserwacja uczniów w toku zajęć edukacyjnych,

6) Pisemne prace domowe, prezentacje, referaty,

7) Inne: konkursy, turnieje, olimpiady,

2. W ocenianiu bieżącym, w zależności od sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych stosuje się następującą skalę lub kryteria ustalania ocen:

prace pisemne

100 % - celujący

90–99 % – bardzo dobry

75–89 % – dobry

60–74 % – dostateczny

40–59 % – dopuszczający

0– 39 % - niedostateczny

wypowiedzi ustne:

- poprawność merytoryczna,
- uzasadnienie wypowiedzi,
- stosowanie języka przedmiotu,
- sposób prezentacji – umiejętność formułowania myśli,

praca w grupie:

- organizacja pracy w grupie,
- komunikacja w grupie,
- aktywność, wkład pracy własnej,
- współdziałanie,
- prezentowanie rezultatów pracy grupy,
- czas wykonania,
- terminowość realizacji,

prace domowe:

- prawidłowość wykonania,
- zawartość merytoryczna,
- wykorzystanie źródeł informacji,
- estetyka wykonania,
- terminowość
- samodzielność
- wkład pracy,

olimpiady, turnieje, konkursy:

- wyróżnienie w etapie okręgowym (wojewódzkim) olimpiady lub konkursu ogólnopolskiego podwyższa ocenę końcoworoczną z przedmiotu objętego główną tematyką tej olimpiady/konkursu,
- zakwalifikowanie do finału olimpiady/konkursu ogólnopolskiego podwyższa ocenę końcoworoczną z przedmiotu objętego główną tematyką do oceny celującej,

- osiągnięcia w konkursach i olimpiadach na szczeblu szkolnym – częściowa ocena celująca za I miejsce, za II i III – częściowa ocena bardzo dobry z przedmiotu objętego główną tematyką tej olimpiady/konkursu.

- Prowadzenie zeszytu przedmiotowego jest obowiązkowe i może być przedmiotem oceniania.
- Krótkie wypowiedzi ustne – aktywność w czasie zajęć - nauczyciel może ocenić znakiem plus „+” lub minus “-”
(pięć plusów jest równoważnych z oceną bardzo dobrą; cztery plusy i jeden minus z oceną dobrą; trzy plusy i dwa minusy są równoważne z oceną dostateczną; dwa plusy i trzy minusy są równoważne z oceną dopuszczającą ; 1 plus i cztery minusy lub pięć minusów równoważne jest z oceną niedostateczną).
- W każdym półroczu uczeń może zgłosić jednorazowo nieprzygotowanie do zajęć edukacyjnych. Fakt ten należy zgłosić na początku lekcji.
- Wszystkie prace pisemne są obowiązkowe. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, sprawdzianie, teście, kartkówce : w przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej ma obowiązek wykazać się znajomością materiału nauczania podlegającego ocenie na pierwszej lekcji po powrocie do szkoły; w przypadku nieobecności usprawiedliwionej – w ciągu 2 tygodni od powrotu do szkoły.
W uzasadnionych przypadkach losowych termin ten może ulec wydłużeniu po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu/ kartkówki w podanym terminie otrzymuje ocenę niedostateczną z tego sprawdzianu/kartkówki.
- Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną ze sprawdzianu /pracy klasowej, może pisać ten sprawdzian/ pracę klasową ponownie w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej oceny.
W dzienniku w kolumnie obok oceny niedostatecznej pojawia się ocena z poprawy.
- Uczeń obecny na lekcji, odmawiający odpowiedzi ustnej, pisemnej, kartkówki, sprawdzianu itp. otrzymuje ocenę niedostateczną.
- Korzystanie przez ucznia w czasie zajęć edukacyjnych, podczas prac pisemnych, sprawdzianów, kartkówki, odpowiedzi ustnych i innych form sprawdzania wiedzy z pomocy niedozwolonych przez nauczyciela stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.
- Nauczyciel powinien w ciągu 3 tygodni sprawdzić, oddać i omówić wyniki prac pisemnych.
- Nauczyciel jest obowiązany, na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono trudności w uczeniu się: uczeń ze stwierdzoną dysleksją ma prawo do wydłużenia limitu czasu na pisanie sprawdzianów, uczniowi ze stwierdzoną dysgrafią i dysortografią nie obniża się ocen z prac pisemnych za poziom graficzny pisma i błędy ortograficzne.
- Wykonanie pracy domowej w określonym przez nauczyciela terminie ocenione jest znakiem plus „+” , a jej brak - znakiem minus “-” .
Cztery plusy są równoważne z oceną bardzo dobrą; trzy plusy i jeden minus z oceną dobrą; dwa plusy i dwa minusy są równoważne z oceną dostateczną; jeden plus i trzy minusy są równoważne z oceną dopuszczającą ; cztery minusy są równoważne z oceną niedostateczną.

13. Wymienione powyżej metody sprawdzania osiągnięć są możliwe do realizacji również podczas pracy zdalnej (za wyjątkiem konkursów i olimpiad).

W okresie pracy zdalnej nauczyciel może poprosić ucznia o ustny komentarz do przesłanych przez ucznia rozwiązań.

VI. Warunki i sposób przekazywania rodzicom (opiekunom prawnym) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce

1) Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów) i podlegają wpisaniu do dokumentów szkolnych.

2) Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę.

3) Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów), sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne oraz inna dokumentacja dotycząca oceniania ucznia jest udostępniana uczniowi lub jego rodzicom (prawnym opiekunom).

4) Rodzice (opiekunowie prawni) są informowani o osiągnięciach edukacyjnych ucznia poprzez:

- kontakty indywidualne osobiste i telefoniczne,
- wpis w dzienniku elektronicznym
- wywiadówki
- wgląd w efekty pracy ucznia (zapis oceny w zeszytach, ocena na pracy pisemnej).

5) Terminy informowania uczniów i rodziców o przewidywanych ocenach końcoworocznych zapisane są w Statucie Szkoły.

VII. Zasady poprawiania ocen przez uczniów

1) Jeżeli uczeń otrzyma ze sprawdzianu ocenę niedostateczną lub inną, lecz niesatysfakcjonującą go, to możliwość ewentualnej poprawy uzgadnia z nauczycielem przedmiotu.

2) Uczeń może poprawiać również oceny niedostateczne otrzymane z tytułu stosowania pozostałych sposobów sprawdzania osiągnięć, po uzgodnieniu z nauczycielem.

3) Uczeń, który nie poprawił oceny w wyznaczonym przez nauczyciela terminie, traci prawo do jej poprawiania.

VIII. Sposób ustalania oceny śródrocznej i przewidywanej

Przy ustalaniu oceny śródrocznej i przewidywanej bierze się pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe uzyskane przez ucznia do momentu wystawiania oceny.

Największą wagę mają oceny z prac klasowych (sprawdzianów), w drugiej kolejności bierze się pod uwagę oceny z kartkówek. Pozostałe oceny są wspomagające.

IX. Zasady poprawiania niekorzystnych wyników klasyfikacji rocznej

Ustalone przez nauczycieli roczne oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych mogą zostać zmienione w wyniku:

a) sprawdzianu wiadomości i umiejętności, do którego przystępuje uczeń, jeżeli roczna ocena

- klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny,
- b) sprawdzianu wiadomości i umiejętności, do którego przystępuje uczeń wnoszący o podwyższenie przewidywanej oceny, jeżeli ocena przewidywana nie satysfakcjonuje go,
 - c) egzaminu klasyfikacyjnego,
 - d) egzaminu poprawkowego.

Szczegółowe warunki i tryb przystępowania do sprawdzianów, egzaminu klasyfikacyjnego i egzaminu poprawkowego określa Statut Zespołu Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie.

X. Sprawdzian wiadomości z chemii i egzaminy: sprawdzający, klasyfikacyjny, poprawkowy.

1) Procedury związane z przyznaniem uczniowi prawa do zdawania poszczególnych egzaminów i sposoby ich przeprowadzenia określa Statut ZSE.

2) Egzamin składa się z:
części pisemnej (45 min)
i części ustnej (20 min przygotowanie + 20 min odpowiedź).

Zestawy egzaminacyjne obejmują cały zakres materiału danej klasy i zawierają zadania o zróżnicowanym poziomie trudności.

Do określenia oceny końcowej bierze się sumę punktów uzyskanych w obu częściach egzaminu i przyjmuje się skalę:

- do 29% niedostateczny
- 30% - 54% dopuszczający
- 55% - 74% dostateczny
- 75%- 89% dobry
- 90 %- 99% bardzo dobry
- 100% celujący

W części pisemnej uczeń może korzystać z kalkulatora prostego.

XI. Zasady pracy z uczniem promowanym warunkowo

Uczeń promowany warunkowo z zobowiązany jest do uzupełnienia wiedzy i umiejętności objętych nauczaniem w sposób ustalony z nauczycielem uczącym danych zajęć edukacyjnych.

XII. Postanowienia końcowe

1. Pozostałe kwestie nieujęte w PSO reguluje Statut Szkoły.
2. PSO podlega ewaluacji.